
BUTLLETÍ

DE L'ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA

ANY V

Barcelona, març de 1921

NÚM. 3

SUMARI

	<u>Pàgs.</u>		<u>Pàgs.</u>
Les Escoles catalanes.	29	Institut d'Orientació Professional.	34
Crònica de la Protectora:		Universitat Catalana.	38
Acords de la sessió del dia 10 febrer	30	Noves.	44

LES ESCOLES CATALANES

ESCOLES CATALANES DEL DISTRICTE III

Aquestes Escoles foren fundades l'any 1915 a iniciativa d'En Francesc Xavier Vila i Saba, en el Casal Catalanista del districte II.

Aprofitant l'escalf patriòtic d'aquella entitat es creà una Escola de pàrvuls per a nois i noies la qual més tard fou exclusiva de noies a càrrec de Na Maria Traff.

L'any 1918 hom fusionà els casals del segon districte per tal de construir el Centre Nacionalista Català. Les escoles s'instal·laren en el local de la entitat, carrer de Lladó núm. 7, i després Sant Honorat núm. 7.

L'any 1918 aconseguiren una total independència envers el Centre Nacionalista Català i passaren a ocupar el principal del carrer de Magdalenes, 21. Creiem de molt interès assenyalar aquesta orientació perquè manifesta la puresa en els dissenys d'educació del nostre poble, no pas cap al sosteniment d'Escoles dependents de la política sinó amb l'esperit clar, cap a enfortir la cultura. En aquesta època fou nomenada professora la senyoreta Na Ventura Martí i Escofet, la qual s'encarregà de la Escola fins al 1918, que fou substituïda per la senyoreta Na Enriqueta Sèculi i Bastida, auxiliada per la senyoreta Na Concepció Capellín.

Ha pres part a tots els concursos nacionals d'Història de Catalunya que han tingut lloc aquí a Barcelona. En els concursos de 1918 i 1920 foren premiades totes les alumnes que s'hi presentaren, com també llurs professors Srtes. Martí i Sèculi.

És completament gratuïta, i les sol·licituds són admeses segons un rigorós ordre de pobresa.

ESCOLA CATALANA. — CARRER DE MONTCADA

Al carrer de Montcada, 31-33, de l'any 1904 ençà, hom lluita per al sosteniment d'una Escola particular catalana. El senyors Gomila i Arqué—actualment mestre de la Escola catalana de Bellcaire—pledejaren per instituir un centre català d'ensenyament primari.

En Manuel Ribes, actual director, l'adquirí de mans dels sobredits senyors l'any 1908. D'aquella època ençà ha passat diverses vicissituds agudes. Una de les més greus tingué lloc al 1909. Un ofici del cap superior de Policia obligà que la tanquessin sota la calúnnia de donar-s'hi ensenyament i doctrines perniciosos, segons deia l'ofici enviat.

Ha intervingut en molts de concursos celebrats per entitats culturals de Barcelona, i sempre amb qualificacions honorables.

Té un terme mitjà de seixanta alumnes. Fa funcionar una caixa d'estalvis, i una caixeta d'almoines per a la Santa Infància. Els dijous a la tarda funciona un teatre de putxinel·lis per evitar que els nois vagin pels carrers.

Els antics alumnes han fundat una agrupació que mensualment publica «La Falç».

CRÒNICA DE LA PROTECTORA

MES DE FEBRER

ACORDS DE LA SESSIÓ DEL DIA 10

En la darrera sessió s'admeteren com a socis col·lectius els següents: Joventut Nacionalista «La Falç», de *Barcelona*; «Joventut Nacionalista», de *Sabadell*; «Centre Demòcrata Republicà», de *Borges Blanques*; «Ateneu Samboià», de *Sant Boi del Llobregat*, i el periòdic «Monitor», de *Sitges*; i com individuals: Martí Duat i Clau, Joan Duat i Clau, Josep Gil i Garcia, Adolf Romagosa i Duran, Francesc Gòngora, Lluís Villareal i Mas, Vicens Gallart, Josep Baldrich

i Tardiu, Lluís Suñé i Macià, Domènec Vilarella, Pere Fayos i Nuet, Francesc Triquell, Lluís Solina i Mendiola, Consol Castellà de Casas, Josep Duran i Trincheria, Carles Sala i Padrón, Agustí Catarineu, Camil Grau i Garcia, Ignasi Borràs i Rodoneda, Antoni Bayarte i Bori, Ramon Visa i Dussol, Bru D. Aloy Flo, Miquel Arbona i Oliver, Jaume Llatas i Duran, Lluís Torns i Tort, Jaume Ponsa i Ferrer, Tomàs Soler i Vicens, Salvador Pagés i Millet, Enric Puigmartí i Vich, Camil Fabra i Monteys, Josep Bonfill i Martí, Santiago Monsalvé i Miralles, Joaquim Montagut, Manel Bosch i Mauri, Josep Folch i Deix, Josep Fona i Ferrer, Jaume Ponsa i Soca, Josep Abelló Bergalló, Josep Blanch i Planella, Antoni Cardona, Ramon Llatas i Duran, Lluís Riba i Salvà, Enric Ferrer i Salvador, Antoni Vila i Mayans, August Bou i Consolat, Joan Monné Grau, Josep Julinés i Oliva, Joan Mestres i Coll, Srs. Rovira & Vila, Manel Saborit i Duran, Enric Calvo i Ballester i Magí Cartanyà, de *Barcelona*; Josep Marcet i Soler, Joaquim Montaner, Florentí Duràn i Benito, Mateu Brujas i Casanovas i Joan Sallarés i Castells, de *Sabadell*; Lluís Pujolar, Jaume Tenas, Josep Monteis, Jaume Gassiot, Jaume Sala i Puigdemont, Ramon Calm, Josep Compte, Antoni Sacrest, Ramon Vayreda, Rafel Sacrest, Josep Aleu, Martí Casadevall i Antoni de Bolós, de *Olot*; Ramón Gené i Pintó, Joan Romà i Coll, Josep Fenoll, Josep Camarasa i Camarasa, Joan Rocaspana, Joaquim de Arespacochaga, Bonaventura Mir i Mallol, Marcell Fenoll i Josep Mata i Mas, de *Linyola*; Artur Samaranch i Aulesa, de *Reus*; Gertrudis Puig i Mans i Tomàs Badia i Vilà, de *Mollerusa*; Francesc Serra, d'*Igualada* Antònia Feiner i Dolcet, de *Terrassa*; Maria Albafull i Prats, de *Tarragona*; Joaquim Espona, de *Vich*; Manuel Batalla i Xatruc, de *Madrid*; Pere Arderius i Nogués, de *París*; Antoni d'Espona, d'*Anvers*; Josep Casals i Solé, de *Mendoza*; August Boix, de *Santiago de Cuba*; Miquel Guarch, Emili Malet, Josep Raventós, Vicens Beltran, Eduard Vázquez, Pere Caignet, Alfred Visiedo, Lluís Lora i Garcés, Ricard Pérez, Josep Cervera i Casellas, Joan Pinyot i Marc, Vicens Fiol i Martínez, Amadeu Cots, Pere Salfons, Vicens Candela, Pere Almirall, Estanislau Baliu, Artur Llagostera, Anselm Segura i Solé, Bartomeu Massot, Francesc Mirabent, Eduard Roma, Josep Escofet i Comas, Domènec Potrony, Antoni Bendicho i Fèlix Cusiné i Bendicho, de *Palma de Soriano*.

Per haver facilitat gran nombre de noves adhesions s'acorda regraciar efusivament els senyors: En Camil Bas i En Pere Martí Vilanova, de *Barcelona*; En F. Vayreda, d'*Olot*, i En Leandre Cusiné, de *Palma de Soriano* (*Cuba*).

Al senyor En Jaume Arqué, de *Belcaire* d'*Urgell*, demés de regraciar-li la presentació dels nous socis de *Linyola* s'acorda facultar-lo perquè, junt amb el soci més antic d'aquest poble, reuneixi tots els adherits per a constituir una nova Comissió Delegada.

Es rep de la Joventut Nacionalista Obrera «Pàtria Nova» una liquidació de comptes de la Festa del Cap d'Any Català celebrada darrerament, junt amb la

quantitat de 122'38 pessetes que li adjudica a la Protectora, o sia el 40 per 100 dels beneficis obtinguts en la mateixa. S'agraeix el donatiu.

Es dona compte de dues actes de la Comissió Tècnica en les quals se dic-tamina favorablement sobre la subvenció sol·licitada per l'Institut de Cultura Musical i sobre l'augment de subvenció demanat per a l'Escola de l'Ateneu De-mocràcia en quant sos associats facin per ella majors sacrificis que'ls migrats actuals; i així mateix es recomana la concessió del lot de llibres interessat pel mestre En Josep Peñuelas per a facilitar ensenyances catalanes en sa Escola de Sant Feliu de Pallarols.

La mateixa Comissió Tècnica presenta al Consell Directiu qualche iniciativa referent a la forma de publicació de les projectades noves sèries de postals, la qual es transmet a la Comissió Editorial. També proposa l'adquisició d'un Apa-rell de Projeccions i material adjunt per a facilitar-lo a les Escoles Catalanes, en-carregant-se a la pròpia Comissió l'estudi del presupost i plec de condicions per a l'adquisició i pràctica d'aquest servei. Demés fa una moció al Consell referent a la inspecció mèdica a les Escoles subvencionades que resta sobre la taula pendent de resolució.

La Comissió Delegada de Sabadell, tramet l'acta de nomenament de sa nova Junta per al any 1921, que és com segueix: President, Pere Martí Peydró; Tre-sorer, Josep Custodio i Serra; Secretari, Joan Ribera.

La Comissió Delegada de Lleyda, comunica que sa nova Junta Directiva s'ha elegit en aquesta forma: President, Magí Morera i Galícia; Vice-president, Jesús Sanz i Poch; Tresorer, Modest Solanès i Argilès; Secretari, Enric Arde-riu i Hospital; Vice-secretari, Josep Sol i Ballespi.

La Comissió Delegada de Igualada, ha nomenat la Junta següent: Presi-dent, Pere Borràs i Estruch; Tresorer, Josep Valls i Torrents; Secretari, Joan Riba; Vocals, Mercè Prat, i Emili Orfila i Gomila.

Dóna compte demés del projecte d'un Concurs local d'ensenyança catalana.

La Junta Directiva de la Comissió Delegada de Vich, s'ha renovat com segueix: President, Josep Bayès i Coch; Tresorer, Miquel S. Genís; Secretari, Joan Anglada.

La Comissió Delegada de Mollerusa, comunica haver reconstituït així la seva Junta: President, Enric Mestres i Llorens; Tresorer, Ramon Carné i Alba-reda; Secretari, Joan Dalmases i Vidal.

I la de Vilafranca del Penedès, manifesta que estarà regida pels senyors següents: President, Anfós Sans i Rossell; Tresorer, Josep Rovirosa; Secreta-ri, Joan Alayo i Claret; Vocal, Isidre Hill i Rafols.

Aquesta darrera envia demés el Cartell Convocatòria per un Concurs de Lec-tura i Escriptura catalanes que ha de celebrar-se pròximament i regradiaa l'hora els llibres que se li han atorgat per a facilitar ensenyances catalanes en les esco-les locals. Per l'organització del Concurs s'acorda felicitar-la efusivament.

La Comissió Delegada de l'Havana, envia saldo de quotes de l'any 1920, insistint en sa referència a un donatiu extraordinari que enviarà pròximament. La de Palma de Soriano (Cuba), junt amb el gran nombre de propostes aprovat, envia també una liquidació de quotes i la de Mendoza (Argentina), demana la remesa d'un gran nombre de postals per la venda i propaganda.

Les Escoles Catalanes d'En J. Franquesa, de Vich, d'En M. Ribas, de Barcelona, del Centre de Cultura Popular de Sabadell, de la Casa de Nens, de Vilafranca del Penedès, de l'Institut Feminal, del Liceu Dalmau, i del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, de Barcelona, del Casino Regionalista de la Bordeta, de N'Andreu Puig, de Terrassa, de l'Escola Motessori, de Canet de Mar, i d'En Jaume Arqué i Clapés, de Belcaire de Urgell, regracien el present d'un exemplar del Mapa de les Terres de Llengua Catalana, enviant l'últim demés les notes dels alumnes subvencionats que passa a la Comissió Tècnica.

I en sol·liciten exemplars, que els són concedits, l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular per a la Dona i Na Maria Carbonell per a les classes catalanes de la secció d'Adultes de la Escola de Barcelona.

Es demanen llibres catalans per a la Biblioteca Tarragonina per a la Dona, recentment creada i per a l'Escola del Dr. Verneda, de Sta. Maria del Camí, les quals peticions passen a informe de la Comissió Tècnica.

Regracien en canvi la concessió anterior de llibres, la Escola Parroquial de Solius i el Centre Autonomista de Dependents de Barcelona.

Es llegeixen efusives comunicacions del Sr. En Josep Perelló, de Sant Feliu de Guíxols, estimant la felicitació que se li adreça per les lliçons de Gramàtica Catalana que dona en l'Ateneu Social i en el Col·legi de M. Carmelites i de la Rda. Superiora d'aquest Col·legi en el mateix sentit.

La Redacció del periòdic «L'Intransigent», convida a una reunió per a tractar de la celebració d'un acte en honor del Dr. Martí i Julià, amb motiu d'haver resolt l'Ajuntament de Barcelona donar son nom en un dels carrers de la ciutat; i el Foment Autonomista Català a la seva Junta General ordinària; l'Orfeó de l'Escola Choral Martinenca comunica el nomenament de sa nova Junta, com també el Bloc Nacionalista «Catalònia» de Guantànamo; i l'Orfeó Català de Mèxic manifesta son propòsit de contribuir decididament a la subscripció per al present que els catalans d'Amèrica van a fer d'una Bandera a la Mancomunitat de Catalunya.

L'Alcalde de Barcelona i el President de la Diputació de Girona corresponen expresivament a les salutacions del Consell General. Els Diputats associats a la Protectora senyors Ventosa, Pla i Daniel i el Senador Sr. Ferrer-Vidal corresponen també a les excitacions que els dirigí el Consell en pro de l'Ensenyança catalana; havent-ho fet així mateix els Diputats senyors Llarí, Albert i Girona i els Senadors senyors Mateu, Marquès de Camps i Bartrina.

Es reben cartes d'En Joan Rabassa, de Còrdova, i de N'Antoni Niubó, de Barcelona, sobre propaganda; d'En A. Pascual Soldevila corresponent en nom del Consultori de Dret Català a la felicitació que se li remeté pel caràcter català del mateix; i de la senyoreta Na Maria Niubó sobre una consulta de caràcter tècnic degudament evacuada.

La família Layret regracia la manifestació de condol rebuda.

S'acorda felicitar la Redacció del periòdic «Flama» de Balaguer per haver gestionat amb èxit la instauració d'ensenyances catalanes en el Col·legi de PP. EE. de dita població i a la Direcció d'aquest pel mateix motiu.

El Consell fa constar en acta, son condol per la mort de la senyora Mare del distingit consoci En Francesc Moragas i Barret i per la del Pare del membre de la Comissió Tècnica En Joan Llongueras, com també per la del senyor Ramon Surinyach i Baell; comunicant-ho així a les respectives famílies.

El President de la Comissió de Foment senyor Rodergas llegeix el Missatge que acordà enviar el Consell General als catalans d'Amèrica, essent aprovat i ordenat es cursi tot seguit.

La presidència proposa que es cooperi al homenatge que el Gremi de Professors Particulars de Catalunya dedicarà el dia 17 de febrer al Secretari del Consell Sr. Folch i Torres, oferint-li a aquest un Lunch en un dels entreactes de la representació que li dedica, costejant-se per subscripció les despeses corresponents. Demés, amb tal motiu, s'acorda concedir al Sr. Folch un Diploma d'Alta Estima per la saludable influència que exerceix sobre els infants catalans la seva patriòtica actuació en el Teatre i en la Premsa.

Es reben dos quaderns de l'Arxiu de les Escoles Domènech, un volum dels «Quaderns d'Estudi» del Consell de Pedagogia i un exemplar de cada una de les conferències d'Art donades en l'Escola d'Art Dramàtic pels senyors En Nicolau d'Olwer i En Frederic Pojula i Vallès. Es dona mercès a tots.

L'INSTITUT D'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL

Rebem el volum segon dels Anals d'aquesta meritíssima Institució. Nosaltres som una mica escèptics quant a l'immediata eficàcia de la seva actuació, no tant perquè la tasca que s'emprèn és extremadament delicada i suposa la prèvia solució de problemes d'ordre tècnic i científic que no estan encara definitivament resolts; sinó perquè creiem que els esforços magnífics que l'Institut fa en aquest sentit, —dels quals són bella mostra els treballs acoblats en aquest volum— no podran ésser traduïts en resultats pràctics a l'esfera social fins que es produeixi un estat col·lectiu de cons-

ciència que aporti la cooperació decidida del medi, engranant d'una manera orgànica l'actuació de l'Institut, amb la de l'escola i de la família i amb l'organització total de la vida professional de la ciutat.

Per això, estimem un deure de tothom qui té a les mans un instrument de difusió tal com el periòdic, el propagar i donar a conèixer l'obra de l'Orientació professional, i conseqüentment amb aquest criteri ens complaem a transcriure damunt aquestes planes el treball següent, què és un dels que fan honor al volum que acabem de rebre.

RELACIONS DE L'INSTITUT AMB EL SISTEMA EDUCATIU

Considerem el sistema educatiu i l'educació en general com una força social que aspira a la benança i al millorament de la humanitat i a la vegada com un mitjà de desenrotllament individual, el total de que és capaç cada individu.

És dit ben sovint que l'educació pública s'adreça a preservar, millorar i trametre als individus de cada generació els recursos socials, aquelles reserves que són el fons comú de tot coneixement i el començ i l'inici de qualsevol acció o actitud seriosa en la vida.

Dotar cada home d'una veritable eficiència genèrica i específica, ço és, munir-lo d'un bagatge prou assortit d'idees i sentiments, formar el seu sentit pràctic i afinar les seves potències i sentits, acostumant-lo a una agilitat mental mínima que li permeti afrontar amb equilibri i enteresa els xocs naturals de la vida i, també preparar-lo per a una professió o un ofici particular, provocant que la vocació es manifesti, encorajant-la i utilitant-la, deu ésser l'aspiració de qui té a la seva cura la sort dels homes. Aquesta missió de l'ensenyament que dimana del concepte de força social, es relliga al desenrotllament individual i és el que cabalment li dona força, perquè en enriquir la vida individual, en separar els obstacles que inevitablement es presenten a la via de l'avenç, contribueix a despertar tots els interessos sagrats de l'individu i li permet d'assolir el que cobeja tant com la seva pròpia capacitat no el limita. Aquest límit és determinat així mateix, evitant que l'home es desviï del camí fressat que de mica en mica per una acció ininterrompuda li ha anat destriant.

La nova concepció de l'educació tècnica ha nascut de la fallida d'una valor tradicional d'ensenyament. Abans de la llibertat econòmica, quan el lliberalisme no havia eliminat l'agremiació, la mateixa indústria era escola d'aprenentatge, en la qual cursava l'adolescent tot el temps que calia fins

a posseir el mestratge de l'ofici. Destruïda la jerarquia tancada que comportaven els gremis, en els quals no es podia passar d'un grau a l'altre sense comprovació de competència, res no vingué a substituir l'ensenyament que allí es dona. Subsistí un aprenentatge incomplet basat només en la idea de progressió en el temps; arribar a fadrí no fou pas senyal d'haver aconseguit el mestratge de l'ofici, i per això la qualitat dels productes elaborats anà generalment en devallada, mantenint-se només en un cert to, allà on l'habilitat instintiva pogué subsanar la manca d'alliçonament. Tan general fou el descens del promedi de qualitat, que tothom acudí a remeiar-la i unànimement, arreu es va pensar que era l'escola la que havia de rependre el pla antic. Facilitar una educació manual i tècnica a l'ensens que procurar, com ja s'esmerçava a fer-ho, el desenrotllament mental i una sana constitució física dels homes.

De moment, les dues concepcions d'escola romangueren juxtaposades. L'escola primària, ensenyava les disciplines tradicionals, lletres i ciències, i quan els nois neixien, podien escatir, si els convenia ingressar en les escoles tècniques d'arts i oficis, per a escursar el temps usual d'aprenentatge i avançar en les categories mitjanes de la indústria. Encara, però, l'ensenyament quedava trencat, i es llançava el noi, en sortir de l'escola primària, al camp professional, sense gairebé ni tenir esma de saber utilitzar les mans. Calia un major amorosiment de l'acció pública; quan era major la lluita dels homes per guanyar-se la vida, mancava una acció tutelar emparadora del noi, que el portés de la mà fins que fos apte per valer-se ell mateix i el deixés encarrilat en una professió o ofici. Per això es va canviar radicalment la primitiva concepció de l'ensenyança, bandejant, del bell començ ja, el mètode exclussivament llibresc i iniciant l'execució d'exercicis manuals alternats amb l'estudi de les disciplines imprescindibles per a la formació total del noi; s'anà més lluny encara, i es coordinà i relligà l'acció pedagògica, sense solucions de continuïtat, ço és, copsant el noi de des que comença a tenir idea de les coses, i estenent l'acció educativa doblada de tutelar fins que en ple ús de totes les facultats mentals i físiques, i amb la quantitat i mena d'ensenyaments adequats, pogués fer front a les necessitats de la vida i disposés d'ell mateix, lliurement, amb consciència dels seus actes.

Aquest sistema esboçat en poques ratlles comença avui dia a implantar-se a la nostra terra i penso que no ha de trigar gaire, mercès al treball aciençat de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona i del

Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya, en quedar del tot establert. Precisament aquesta actuació pedagògica és la que permet i motiva a la vegada el funcionament de l'Institut d'Orientació Professional.

El noi, en arribar als 12 o 14 anys, finit l'ensenyament primari, hauria naturalment d'ingressar en una escola vocacional o millor dit prevocacional, on li fos donada una diversitat extrema d'ensenyaments tècnics sense una gran intensitat. Posant-lo en contacte amb diverses menes de treball industrial s'engrandiria el camp de tria i s'asseguraria una inclinació veritable vers un dels oficis, ampliant aposte, ço és graduant la intensitat segons la inclinació, els coneixements de l'ocupació que escollís.

Potser això no fóra prou encara i en aquest període, en sortir de l'escola primària, abans d'entrar, o treballant ja en l'escola prevocacional, caldria ajustar-hi l'actuació de l'Institut.

No és encara prou enèrgica l'acció pedagògica per a concretar la vocació de l'individu, perquè amb la sugestió de la tècnica reduïda que pot oferir cada escola es condiciona la seva llibertat d'elecció. Per això l'adopció d'un sistema pedagògic com l'exposat, nostrant tot el que s'ha fet fora de casa i adaptant-ho a les necessitats de la terra, motivà el funcionament de l'Institut, i imposà l'organització que ha estat donada a la Secció d'Orientació.

Cal donar a l'home en l'època de la vida en què ha de decidir del seu esdevenidor, la major quantitat de coneixements d'ell mateix, de la seva capacitat física i mental, i l'ensenyament sols pot fer-ho d'una manera indirecta, complint un dels seus principals objectes que és activar la pròpia determinació i, per portar-ho a terme, l'assabenta de moltes coses, li dona una vaga idea de les seves limitacions, i un coneixement massa subjectiu de la seva capacitat. Aleshores esdevé precís, tenir un coneixement més objectiu de totes aquestes condicions. Completar-les, valorar-les i treure'n tot el profit possible. Donar a l'home totes les facilitats imaginables perquè en el moment de la tria, pugui obrar amb llibertat per a triar ço que més li convingui, el que amb mínim esforç li atorgui la màxima recompensa. Els que coneixen per anteriors publicacions els projectes i el començ de tasca de l'Institut no els restarà pas dubte que sols amb la seva actuació pot aconseguir-se el resultat assenyalat.

Demés, el sistema educatiu és el que permet el funcionament de l'Institut. Evidentment, aquesta institució, per a poder actuar amb eficàcia, necessita que el noi que s'hi adreça en requesta de consell, tingui almenys

desvetllades les potències i els sentits en un grau mitjà; no perquè sigui capaç de realitzacions immediates, però almenys, que en ell s'apunti i s'insinuï allò que, quan serà home fet, constituirà la característica de la seva personalitat. I el desvetllament demanat només pot produir-lo l'acció continuada d'un sistema pedagògic.

Altrament per refermar la suprema importància de l'Institut en relació al sistema educatiu general, aquesta institució que reclama l'ajut de l'experiència de l'educador per a emetre el consell, es converteix en auxiliar de l'educació perquè actua en el noi quan el cicle educatiu no ha acabat encara, i de la seva decisió depèn que el noi s'aculli a uns o altres ensenyaments segons la mena de professió que li hagi estat aconsellada. Per aquesta raó tots els ensenyaments tècnics que es donen després de l'escola primària, i que sortosament són nombroses en aquesta ciutat, encara que potser els hi manca una coordinació estricta per a constituir aquella tutela ininterrompuda de què he fet esment, haurien de requerir els serveis de l'Institut, abans d'admetre en el seu si els nois que han d'educar-s'hi perquè les ensenyances prestades caiguessin en bona terra i hi fructifiquessin esponentment tal com pertany a la noble tradició artesana de Barcelona.

JOSEP BARBEY

UNIVERSITAT CATALANA

PROGRAMA DE CURSOS COMPLEMENTARIS I TREBALLS DE SEMINARI, ORGANITZAT PER LA JUNTA PERMANENT DEL II CONGRÉS UNIVERSITARI CATALÀ

ANY III

DR. JAUME SERRA HUNTER

Catedràtic de la Facultat de Filosofia i Lletres

- A) Càtedra de Història de la Filosofia. La Filosofia del Dr. Llorens i Barba. Sis lectures comentades, amb motiu del centenari de son natalici.
- B) Seminari de Filosofia. Cursos pràctics dirigits pel catedràtic.
 - I. L'Ètica d'Aristòtil.
 - II. La Filosofia d'Herbart.
 - III. Conceptes filosòfics fonamentals (Filosofia general), a càrrec del

Sr. Joaquim Xirau i Palau, catedràtic excedent de Filosofia i auxiliar de la Facultat.

IV. Formació d'un Repertori bibliogràfic per a l'història de la Filosofia medieval de Catalunya, a càrrec del Sr. Joaquim Carreras i Artau, catedràtic excedent de Filosofia i auxiliar de la Facultat.

DR. TOMÀS CARRERAS I ARTAU

Catedràtic de la Facultat de Filosofia i Lletres

A) Estudis d'Ètica medieval (Tercera sèrie). La doctrina de la responsabilitat i la sanció, especialment en el Dant i en Bernat Metge.

Lliçó setmanal, els dissabtes, durant el mes de març.

B) Treballs de l'Arxiu de Psicologia col·lectiva i Ètica hispanes. (Curs IX).

Els dimarts de 6 a 8 del vespre.

C) Seminari-Arxiu d'Etnografia i Folk-lore de Catalunya. (Any VI). Amb la col·laboració del doctor Telesfor de Aranzadi, catedràtic d'Antropologia, i del Sr. Josep M.ª Batista i Roca, professor auxiliar de la Facultat.

I. Preparació i sistematització d'estudis i materials per a la Psico-etnografia comparada del poble català, especialment amb els altres pobles ibèrics.

Els dijous, a les 6 de la tarda.

II. Curs col·lectiu sobre Psico-etnografia del llenguatge amb aplicacions a Catalunya. Segona sèrie de lliçons.

Els dijous, durant el mes d'abril.

DR. LLUIS SEGALÀ I ESTALELLA

Catedràtic de la Facultat de Filosofia i Lletres

Curs breu de llengua sànscrita.

Dilluns, dimecres i divendres, durant els mesos de febrer, març i abril.

DR. J. AMORÓS

Catedràtic de la Facultat de Filosofia i Lletres

A) Iconografia catalana.

B) Arquitectura militar de l'Espanya medieval.

C) Indumentària espanyola medieval.

Les sessions tindran lloc al Seminari d'Història i Arqueologia de la Facultat de Filosofia i Lletres i complementàriament a l'Arxiu de la Corona d'Aragó i al Museu Arqueològic del Parc.

DR. P. BOSCH GIMPERA

Catedràtic de la Facultat de Filosofia i Lletres, Director de les Investigacions
Arqueològiques de l'Institut d'Estudis Catalans

A) Comparació del neolític i eneolític francès amb el de la Península ibèrica.

B) Estudis de les fonts literàries referents als pobles de la Península a l'antiguitat en relació amb els resultats de la investigació arqueològica.

(Continuació dels treballs de seminari dels cursos anteriors).

Les sessions per als treballs de la sèrie B tenen lloc els dijous, a les cinc de la tarda, al Seminari d'Història i Arqueologia de la Facultat de Filosofia i Lletres. Els de la sèrie A es practicaran de comú acord entre el professor i els altres col·laboradors, segons es determinarà oportunament. Per prendre part en les dues sèries calen l'autorització especial del professor i determinats coneixements previs.

DR. JAUME ALGARRA I POSTIUS

Catedràtic de la Facultat de Dret i Director del Laboratori d'Estadística econòmica i financiera

A) Treballs generals.

B) Investigacions sobre temes especials de Banca i Borsa concordants en el següent tema general: «Els reflexos de la fortuna i del benestar en la Banca i la Borsa, durant el període de 1914-1921».

C) Quart curs de treballs en la investigació sobre l'estat de la indústria cotonera a Catalunya. Estudi de la conca del Cardoner i de la conca alta del Llobregat.

Sessions els dimarts, dijous i dissabtes, de tres quarts de nou a tres quarts de deu del matí, al Laboratori d'Estadística econòmica i financiera de la Facultat de Dret.

DR. TELESFOR DE ARANZADI

Catedràtic de la Facultat de Ciències

Elaboració de les dades cronomètriques.

Els dissabtes, a les onze del matí, al Laboratori d'Antropologia de la Facultat de Ciències.

DR. EDUARD FONTSERÉ

Catedràtic de la Facultat de Ciències.

Investigacions sobre Meteorologia i Sismologia.

Continuació dels treballs anteriors referents especialment a Catalunya.

El professor admetrà, en concepte d'alumnes col·laboradors, estudiants de l'Universitat i altres persones, que posseixin els coneixements previs necessaris que ell indicarà.

DR. FRANCISCO PARDILLO

Catedràtic de la Facultat de Ciències

Els mètodes òptics universals de Fedorow.

Curs de vuit lliçons pràctiques, els divendres, de dos quarts de cinc a dos quarts de sis de la tarda, al Laboratori de Cristal·lografia de la Facultat de Ciències, a partir del 1 de febrer.

DR. ARTUR CABALLERO

Catedràtic de la Facultat de Ciències

Investigacions micrològiques especialment orientades en el sentit de la Patologia de les plantes cultivades.

Tots els dies feiners, de tres a sis de la tarda, al Laboratori de Botànica de la Facultat de Ciències.

DR. A. GARCIA BANÚS

I. Investigacions sobre els derivats del bifenil.

II. Investigacions sobre els compostos organomagnèsics.

Tots els dies feiners, al Laboratori de Química orgànica de la Facultat de Ciències.

DR. R. CASAMADA I MAURI

Catedràtic de la Facultat de Farmàcia

**Investigacions d'anàlisi químic: estudis sobre estabilització vegetal.
Continuació dels treballs del curs anterior.**

Tots els dies feiners, de deu a una del matí i de quatre a set de la tarda, al Laboratori d'Anàlisi Químic de la Facultat de Farmàcia.

DR. C. CALLEJA DE BORJA-TARRIUS

Catedràtic de la Facultat de Medicina

La microfotografia en colors.

Curs pràctic de cinc lliçons, al Laboratori d'Histologia de la Facultat de Medicina.

DR. PERE NUBIOLA

Catedràtic de la Facultat de Medicina

Relacions maternovulars en la gestació durant ses diverses etapes.

Les lliçons tenen efecte a dos quarts de deu del matí, al Laboratori d'Obstetrícia de la Facultat de Medicina.

DR. JOAQUIM TRIAS I PUJOL

Catedràtic de la Facultat de Medicina

Embriologia topogràfica del abdomen, en especial del tub digestiu: aplicacions a la tècnica operatòria.

Les lliçons tindran efecte al Laboratori d'Anatomia topogràfica de la Facultat de Medicina.

DR. LLUIS SAYÉ SEMPÈRE

Professor auxiliar numerari de la Facultat de Medicina

Fonaments anatòmics de la interpretació radiogràfica de la tuberculosi del pulmó.

Curs de 8 lliçons que es donaran en el mes de juny a la «Sala Joaquim Sans» de l'Hospital Clínic de la Facultat de Medicina.

INSTITUT DE FISIOLOGIA**FUNDACIÓ DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA. FACULTAT DE MEDICINA****CURSOS DE 1920 A 1921****DR. AUGUST PI SUÑER**

Director, catedràtic a la Facultat de Medicina, membre del Institut d'Estudis Catalans.

Sensibilitat interna.

10 lliçons i 5 demostracions experimentals, els dilluns i dimecres, a dos quarts de cinc de la tarda, durant els mesos de març i abril.

S'admetran 25 inscripcions.

DR. J. M. BELLIDO

Sub-director, antic catedràtic de Fisiologia de la Universitat de Saragossa

La evolució de les idees en fisiologia de la circulació.

10 lliçons i 15 demostracions reproduint aquestes les experiències clàssiques que més han influït en l'elaboració de la doctrina actual en fisiologia de la circulació de la sang. Els dimars, de quatre a set de la tarda, durant els mesos d'abril, maig i juny.

S'admeten 25 inscripcions.

DR. R. CARRASCO I FORMIGUERA

Assistent a l'Institut

Mètodes de Laboratori per a l'estudi d'alguns trastorns del metabolisme.

2 lliçons i 12 sessions pràctiques, el divendres de quatre a set de la tarda, durant el mes de març tots els dilluns i divendres, a la mateixa hora, durant els mesos d'abril i maig.

Nombre d'inscripcions, 4.

DR. SANTIAGO PI SUÑER

Assistent a l'Institut, Professor auxiliar de la Facultat de Medicina

La conducció de l'influx nerviós. (Comentaris al llibre de Keit-Lucas sobre el mateix assumpte).

4 lliçons amb demostracions pràctiques, els dimecres, a las cinc de la tarda, durant el mesos de d'abril i maig.

Nombre d'inscripcions, 25.

SESSIONS DE SEMINARI

Tots els dilluns, dimecres i divendres no festius:

Tasques: a) Ordenació de les col·leccions de revistes i organització del treball bibliogràfic. b) Investigacions sobre sensibilitat interna i correlacions interorgàniques en general, sobre fisiologia renal i sobre electrofisiologia, i tècnica de la recerca sobre d'aquets punts.

NOTA: Solament seran admesos als curssets dels Drs. A. Pi Suñer, J. M. Bellido i R. Carrasco i a les tasques de Seminari, aquelles persones que, a judici de la Direcció de l'Institut, tinguin una preparació científica suficient. En cap cas no s'autoritzarà l'inscripció d'estudiants de Medicina que no hagin aprovat l'assignatura de Fisiologia.

L'assistència al curset del Dr. S. Pi i Suñer és lliure, i a ell seran admesos àdhuc els estudiants de Medicina que no hagin aprovat la Fisiologia.

DR. EMILI MIRA

de la Secció Psicològica de l'Institut d'Orientació Professional

Estudis de Psicologia objectiva. (Comentaris a la Psicologia de Watson).

Curs de 4 lliçons a l'Institut de Fisiologia. Les dades i hores es fixaran oportunament.

Nombre d'assistents, 10.

DR. PERE BARNILS

Director de l'Escola Municipal de Sords-muts

Principis de Fonètica general i aplicada.

Curs de 5 lliçons. Les dades i les altres circumstàncies s'indicaran oportunament.

OBSERVACIONS

1. El present Programa podrà ésser addicionat, anunciant-se els nous cursos o treballs.

2. Els Cursos i Treballs de seminari damunt enumerats tenen el caràcter d'estudis lliures i d'ampliació de les càtedres vigents. Per a l'inscripció, horari i les altres condicions, cal dirigir-se directament als professors respectius.

3. La inscripció als cursos de l'Institut de Fisiologia es fa al Laboratori de Fisiologia (Facultat de Medicina). Les consultes de caràcter general poden fer-se al Sr. Secretari dels Cursos, Dr. P. Bosch Gimpera, catedràtic de la Facultat de Filosofia i Lletres.

UNIVERSITAT DE BARCELONA.—Gener-Setembre 1921

NOVES

PREMIS «PI I SUNYER.» Hom recorda a tots els que tinguin intenció de pendre part al Concurs dels Premis «Pi i Sunyer» oferts als mestres catalans que demostrin en Memòria raonada, millor criteri sobre «L'equilibri que deu existir entre l'educació espiritual i el foment del desenrotllament somàtic dels infants, per tal d'assolir el millorament integral de la raça» que el terme d'admissió dels treballs acaba el dia 31 del corrent mes de març.

FOMENT AUTONOMISTA CATALÀ. (Escola Catalana Mossen Cinto.) En el Consell General de socis darrerament celebrat per aquesta entitat quedà constituït el Consell Directiu en la següent forma:

Carles de Fortuny i Miralles, President; Joan B. Morató i Font, Vicepresident; Ramon Peypoch i Pich, Secretari; Joan Bartrés i Basté, Vicesecretari; Artur Roig i Carboner, Tresorer; Joan B. Font i Riera, Comptador; Joaquim Pujol, Bibliotecari; Joan Alandí i Canela, Cebrià Pagès i Pagès, Jaume Terra i Masó, Carles Galimany, Andreu Roig i Roldós i Manuel Balcells, Vocals.

CURSOS DE VESPRE. El Consell de Pedagogia ha organitzat en la sèrie de «Cursos de vespre» un curset a càrrec del P. Barnola, S. J. que tindrà per objecte l'«Estudi de les metamorfosis dels insectes fonamentat en la cria de cucs de seda». Les classes es donaran a l'Escola Superior d'Agricultura de la Mancomunitat tots els dijous, a les sis del vespre. La inscripció valdrà 5 pessetes i s'efectuarà en la Secretaria d'Ensenyament Primari i Secundari del Consell de Pedagogia, Urgell, 187.